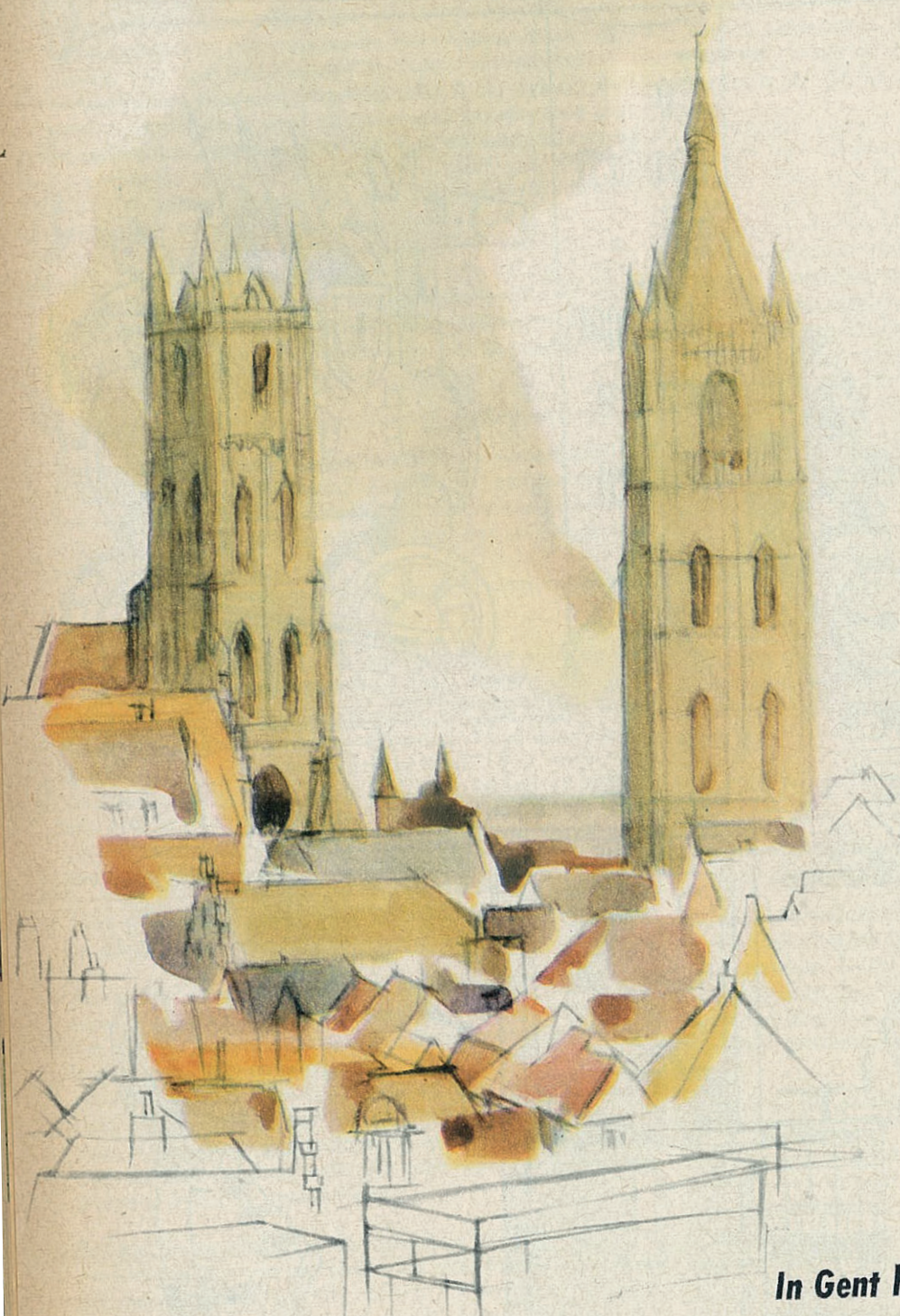


OVER DAL EN SPOOR



GENT

*In Gent heb ik geleefd,
in Gent heb ik geloofd,
Daarom draag ik zo hoog mijn hoofd,
als een die kop en kijkers heeft.*

René DE CLERCQ.

GENT, stad van kunstschaten, symbool van een groots verleden, synthese van een beloftevolle toekomst...

Sommige etymologen hebben beweerd dat haar naam is afgeleid van het Keltische « ganda », *mondig*. Keltische en Voor-Keltische volksstammen, die in de loop van de tien laatste eeuwen vóór Christus in het Westen aankwamen, zouden, inderdaad, met dit woord een primitieve nederzetting, gelegen aan de samenvloeiing van Schelde en Leie, bedoeld hebben. Meer waarschijnlijk is dat de plaats dagtekent uit de zevende eeuw, toen de H. Amandus, de apostel van Vlaanderen, er twee abdijen stichtte, de Sint-Pietersabdij op de Blandinusberg en de Sint-Baafsabdij in de huidige lage stad.

In 1180 richtte Filips van den Elzas, Graaf van Vlaanderen, op de ruïnes van een oude vesting, het vermaarde « Gravensteen » op dat, ingevolge de restauratie van de twintigste eeuw, zijn vroegere luister herwon. Van dat ogenblik af deed Gent zich gelden als de hoofdplaats van een Vlaanderen dat reeds in volle economische ontplooiing was. Daar de laken- en linnenindustrie er stevig gevestigd waren, werd de stad vrij vlug een welvarende haven. Zij mag er prat op gaan als een der eerste steden in het Westen de gilden van de « ambachten » en de « neringen » te hebben gesticht. Dank zij de verworven keuren leidden deze verenigingen, in volle leenroerig stelsel, tot een ware Middeleeuwse democratie.

Tallose en dikwijls tragische conflicten en oorlogen beletten de stad niet een verbazende uitbreiding te nemen. In de zestiende eeuw wordt zij beschouwd als een van de grootste steden van de Christenheid : « Je mettray Paris dans mon Gant », zal Keizer Karel vol trots tot zijn rivaal Frans I zeggen. En Guichardin, die haar in 1565 bezocht, noemde haar het evenbeeld van het rijke Milaan.

In de loop der jaren kende de stad, niettegenstaande hoogten en laagten, een steeds grotere opgang. Het invoeren van de mechanische weefgetouwen, wat nogal deining verwekte, en waaraan de naam van Lieven Bauwens onafscheidelijk zal verbonden blijven, verschafte aan het textielbedrijf, van het begin van de XIX^e eeuw af, een legendarische heropstanding. In 1804 is Gent de derde fabrieksstad van het Franse Rijk geworden ; voortaan mag zij de titel van « Belgisch Manchester » dragen. De stichting van de Universiteit, het graven van het zeekanaal van Terneuzen, het aanleggen van spoorwegen, waardoor het vestigen van nieuwe industrieën in de hand gewerkt werd, en ten slotte de ontwikkeling van zijn tuinbouw en vooral van zijn bloemenwekerijen, hebben ertoe bijgedragen om van de stad Gent, die thans, met zijn voorsteden, 250.000 inwoners telt, een moderne en welvarende wereldstad te maken.

Gent is, inderdaad, ook de stad van de bloemen. De eerste tentoonstelling werd gehouden in februari 1809, in een kleine herberg van de Coupure-wijk. Een vijftigtal planten waren met veel zorg gerangschikt op enkele vrij eenvoudige standen. Men beweert dat de eerste prijs bestemd was voor een bloeiende mosroos. Helaas ! de prijs kon niet toegekend worden daar de « mosrozestruiken » het vertikt hadden op de bewuste dag te bloeien. Dit belette de « Maatschappij voor Land- en Tuinbouw » echter niet in haar heldhaftige inspanningen te volharden. En de tentoonstellingen werden talrijker. Die van 1814 werd, onder meer, bezocht door de Amerikaanse gevolmachtigden die naar Gent gekomen waren om met de Engelsen vrede te sluiten. Zelfs Willem I, Leopold I en koningin Victoria van Engeland bezochten de tentoonstelling. De eerste internationale tuinbouwtentoonstelling in Europa werd georganiseerd in 1837,

op het ogenblik dat men de laatste hand legde aan de spoorlijn Brussel-Gent.

Tot dan toe werden er jaarlijks, ja zelfs tweemaal 's jaars bloemententoonstellingen gehouden. Van 1839 af werd beslist de internationale tentoonstellingen om de vijf jaar te organiseren. Zo ontstonden de vermaarde « Floraliën » ; weldra zou hun pracht de ganse wereld verbazen. Intussen hadden de tuinbouwbedrijven zich meer en meer ontwikkeld. Omstreeks de helft van de XIX^e eeuw leverden zij aan de stad Nizza de eerste palmbomen voor de « Promenade des Anglais ». Thans legt Gent zich bijzonder toe op het kweken van begonia's, orchideeën, groene kamerplanten en, vooral, azalea's, die haar mooiste sieraad zijn.

Rijk aan een bewonderenswaardige geschiedenis, bezit Gent een massa kunstschaten. In feite is er geen enkele Westerse stad die op zoveel geklasseerde monumenten kan bogen. Wij citeren alleen maar de Sint-Baafskerk met « de Aanbidding van het Lam Gods » door de gebroeders Van Eyck en « de H. Bavo » van Rubens, het machtige Belfort, symbool van de gemeentelijke vrijheden, de Sint-Nikolaas-, de Sint-Michiels- en de Sint-Jacobskerk, het vermaarde huis d'Hane-Steenhuysse, waar Lodewijk XVIII tijdens de Honderd Dagen verbleef, zijn Stadhuis, zijn Lakenhalle, zijn Begijnhoven, zijn musea en, natuurlijk, het Gravensteen en het sombere Geeraard-Duivelsteen, nog een aangrijpend overblijfsel uit het leenroerig tijdperk.

Wat al heerlijkheden, wat al vernuft heeft de mens hier bijeengebracht, wat al roemrijke meesterwerken, zoveel stille getuigen van een tijdperk van strijd, vroomheid en geloof. Maar, Gent is niet enkel een stenen gedicht, een tempel van koele schoonheid. Gent betekent ook kleuren, neonlichten, muziek, levensvreugde ! Voor de toerist, voor al wie met volle teugen van een gezond en rustig uitstapje wil genieten, is Gent een aantrekkelijke pleisterplaats.

In juni nodigt Gent u uit op haar internationale Roeiwedstrijden ; in juli op haar bekende Gentse Feesten ; in september op haar Bloemenstoet, haar Internationaal Muziekfestival, haar vermaarde internationale Jaarbeurs, en iedere avond, van juli tot september, op haar Licht- en Klankspel, een uitzonderlijke muzikale uitbeelding in « stereorama ». Uitzonderlijk, inderdaad, want dit nieuwe procedé, waarbij de muziek de dialogen verdringt, is een ware omwenteling in de kunst van « Klank en Licht ». Dank zij magnetofonen met vier groeven, vervult het stereofonisch geluid letterlijk de ruimte. De klanken golven langs de muren en worden gepaard aan het licht dat hun vorm en gestalte geeft. Zo bereikt bv. het heldendicht van het Gravensteen een tragiek die het laat uitgroeien tot een kunstgenot van het hoogste gehalte...

Gent, stad vol heerlijkheid en poëzie, waar het heden baadt in een waas van het verleden. Gent, met uw slaperige steegjes en uw vermoeide populieren. Gent, met uw rustige Schelde waar de zware aken als droomhuizen voorbijvaren. Gent van Ermerik en Boudewijn met de IJzeren Arm. Gent, met uw schetterende treinen en uw loeiende sirenen. Gent met uw bloemen, Gent met uw vlakke, uw frisse wind en uw late meeuwen, Gent... neen, gij ontgoocht uw gasten niet.

Ergens op het Spoor staan rijtuigen aan het perron klaar voor een mooie reis. Stap in, want de trein wil vertrekken. Mooier dan in een droom zult gij een stad ontdekken die men Gent noemt.

R. G.